

Методическа бележка

**ОБЯСНЕНИЕ НА ВЪЗДЕЙСТВИЕТО НА МЕРКИТЕ ЗА COVID19 ВЪРХУ
СТАТИСТИЧЕСКОТО ТРЕТИРАНЕ НА
СЪЩЕСТВУВАЩИ ПЧП И КОНЦЕСИИ**

*ЕВРОСТАТ, ДИРЕКЦИЯ D - СТАТИСТИКА НА ФИНАНСИТЕ НА ПРАВИТЕЛСТВОТО
(GFS)*

12 МАЙ 2020

1. За да се смекчат икономическите и социалните въздействия от пандемията COVID-19, правителствата инициират (или обмислят да инициират) мерки, които дават на частните партньори по договори за публично-частно партньорство (ПЧП) и за концесия някаква форма на облекчаване на целите/показателите за изпълнение, както и да предоставят финансова компенсация.

2. В някои случаи тези мерки прилагат изрични разпоредби за облекчение и/или компенсация в договорите за ПЧП или за концесии или разпоредби, предвидени в общото законодателство (напр. пандемията COVID-19 се третира като форсмажорно събитие).

3. В други случаи тези мерки са извън обхвата на изричните разпоредби на договорите за ПЧП или за концесии или на разпоредбите, предвидени в общото законодателство, и следователно ефективно допълват, изясняват или променят условията на договорите за ПЧП или за концесии, според договореното преди COVID-19.

4. Според Евростат, пандемията COVID-19 е изключително външно събитие, със значителни и непредвидими последици. Като такова и в съответствие с принципите на Наръчника за държавния дефицит и дълг (MGDD), това е риск, който правителството може да избере да поеме, без непременно да доведе до прекласификация на ПЧП¹ или концесионен актив в баланса на правителството².

5. В този контекст правителство, носещо риска от пандемията COVID-19, може например да се намеси, за да изпълни самостоятелно проекта и/или да осигури на частния партньор:

- облекчаване на изпълнението на договорни задължения;
- облекчаване от последствията от неизпълнение на договорни задължения; и/или

¹ За ПЧП вижте § 79 в глава 6.4 „Публично-частно партньорство“ на MGDD. Относно събитията „непреодолима сила“, е написано, „такива рискове могат да бъдат запазени от правителството, без да се изисква класифициране на активите в неговия баланс“, в случаите, когато липсата на отговорност на партньора е безспорна. Вероятно е, че в ситуацията, създадена от COVID-19, партньорът може да не носи отговорност за събития, свързани със закъснения в строителството или провали на услуги или увеличаване на разходите в контекста, в който правителството директно взема решения, които биха могли да засегнат изпълнението на договора.

² За концесия вижте § 26 от глава 6.3 „Договори с неправителствени единици, свързани с дълготрайни активи“ на MGDD, където във връзка със събития, произтичащи от „непреодолима сила“ е посочено, че „в контекста на изключителни и драматични неблагоприятни икономически условия, временна ограничена подкрепа от правителството може да не доведе непременно до прекласификация на активите“

- компенсация за загубени приходи и/или направени допълнителни разходи.

6. Въпреки това, за да не се отрази това на статистическото третиране на съществуващ ПЧП или концесионен актив (т.е. да не води до прекласификация в балансовия отчет на правителството), мерките за облекчаване и/или компенсация, които правителството предлага на своя частен партньор/концесионер, трябва да бъдат разумни, пропорционални и ограничени във времето. Това ще варира за всеки един проект, но във всички случаи означава, че времето и размерът на облекченията и/или обезщетението трябва:

- да бъдат строго ограничени до справяне с преките ефекти на пандемията COVID-19 (включително всички действия на правителството, предприети в отговор на пандемията, като например ограничения за движение, затваряне на сгради и услуги и т.н.); и
- да вземат предвид разумните стъпки, които частният партньор/концесионер може да предприеме за смекчаване на въздействието върху неговото изпълнение, разходи и загуби.

7. Когато всякакви такива мерки, предлагани от правителството, отговарят на условията, определени по-горе, преоценка на статистическото третиране на съответните ПЧП или концесионни активи няма да се изисква.